

опрацьовується і засвоюється, породжуючи педагогічну культуру та формуючи індивідуальний стиль навчально-виховної роботи.

Ефективність підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності суттєво залежить від врахування таких аспектів, які безпосередньо стосуються індивідуально-психічних, інтелектуальних і особистісних якостей і рис (тип особистості, темперамент, інтелект, стиль поведінки та спілкування тощо) та компетентності науково-педагогічних працівників.

Література:

1. Алексеева Л. П., Шаблыгина Н.С. Интеграционные процессы в образовании и профессионализм преподавателей высшей школы // Содержание, формы и методы обучения в высшей школе: Аналитические обзоры по основным направлениям развития высшего образования. – М.: НИИВО, 2003. – Вып. 10. – 52 с.

2. Козаков В. А., Дзвінчук Д. І. Психолого-педагогічна підготовка фахівців у непедагогічних університетах: Монографія. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2003. – 140 с.

3. Хоружа Л. Л. Етична компетентність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: Монографія. – К., 2003. – 351 с.

УДК 159.92:378.015.311

*Барчі Беата Василівна,
Лобас Ірина Григоріївна
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна*

ХАРАКТЕР ЯК ОСОБИСТІСНА ОСОБЛИВІСТЬ СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

В українському суспільстві відбуваються інтенсивні зміни в економічній, правовій, соціально-політичній та інших сферах, які обумовлюють потребу у формуванні нового типу особистості. Одним з першочергових державних завдань є формування висококваліфікованого робітника, професіонала своєї справи з високим рівнем культури.

Проблема професійної ідентичності майбутнього фахівця тісно пов'язана із такою особистісною особистістю, як характер.

Формування особистості майбутнього фахівця як творчої індивідуальності у процесі навчання відбувається тоді, коли освітній процес, що вибудовується на основі особистісно-орієнтованої професійної освіти, створює умови для творчого оволодіння цілісним досвідом професійної діяльності, а кожний майбутній фахівець у процесі навчання індивідуально, творчо поєднує основні складники минулого досвіду, привласнює культуру, творчий досвід професійної діяльності минулого.

Реальні досягнення людини залежать не від одних абстрактно узятих розумових можливостей, а від специфічного сполучення його особливостей і характерологічних властивостей [1].

Однак більшість індивідуальних проявів, що утворюють характер людини, є комплексним і практично не піддаються класифікації по окремих властивостях і станам (так, наприклад, злопам'ятність, підозрілість, щедрість і ін.).

У той же час окремі якості вольової (рішучість, самостійність і т.д.) і інтелектуальної (глибина розуму, критичність і т.д.) сфер можуть бути розглянуті як складові особливості характеру людини і використані для його аналізу.

Усі риси характеру мають між собою закономірну залежність. З усієї сукупності відносин особистості до навколишнього реальності варто виділити характероутворюючі форми відносин як вирішальне, першорядне і загальне життєве значення тих об'єктів, до яких відноситься людина [2].

Ці відносини одночасно виступають підставою класифікації найважливіших рис характеру. Характер людини виявляється в системі відносин [3]:

1. У відношенні до інших людей (при цьому можна виділити такі риси характеру, як товариськість - замкнутість, правдивість - облудність, тактовність - брутальність і т.д.)

2. У відношенні до справи (відповідальність - несумлінність, працьовитість - лінощі і т.д.).

3. У відношенні до себе (скромність - самозакоханість, самокритичність - самовпевненість і т.д.)

4. У відношенні до власності (щедрість - жадібність, ощадливість - марнотратність, акуратність - неохайність і т.д.). Слід зазначити визначену умовність даної класифікації і тісний взаємозв'язок, взаємопроникнення зазначених аспектів відносин.

5. Незважаючи на те, що зазначені відносини виступають найважливішими з погляду формування характеру, вони не одночасно і не відразу стають рисами характеру.

Існує відома послідовність у переході цих відносин у властивості характеру, і в цьому змісті не можна поставити в один ряд, допустимо, відношення до інших людей і відношення до власності, тому що сам зміст їхній виконує різну роль у реальному бутті людини. Визначальну роль у формуванні характеру грає відношення людини до суспільства, до людей.

Характер, незважаючи на свою багатогранність, лише одна зі сторін, але не вся особистість. Людина здатна піднятися над своїм характером, здатний змінити його, тому, року говорять про прогнозування поведінки, не забувають, що воно має визначену імовірність і не може бути абсолютним.

Основними показниками професійного становлення виявились особистісне значимі якості характеру, які відповідають тій чи іншій професії, професійній мотивації, адекватності самооцінки та рівня домагань особистості в ранній юності.

Поступово виникає професіоналізація, як процес розвитку особистості, результатом чого стає професійна майстерність, компетентність особистості.

В процесі професійного самовизначення особистості в ранній юності - відбувається зародження ефективності діяльності, вивчення та оволодіння тими навчальними дисциплінами, які необхідно для даного фаху.

Зміст характеру, як особистісної особистості становлення майбутнього фахівця, складає життєву спрямованість особистості (матеріальні і духовні потреби, інтереси, ідеали та соціальні установки) і проявляється у формі певних індивідуально-своєрідних відносин, які визначають вибірковість активності людини. Залежно від устрою життя, впливів і вимог навколишньої дійсності у змісті характеру на перший план може висуватися то один, то інший компонент. Так, у однієї людини на першому плані стоять матеріальні потреби, прагнення забезпечити особисте благополуччя, всі інші мотиви відсуваються на задній план; в іншого - домінують наукові інтереси, і він весь віддається пошукам істини. Спрямованість особистості визначається цілісною системою відносин і накладає відбиток на всю професійну діяльність фахівця.

Література:

1. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка / В.С.Лозниця. К., 2000.
2. Намов Р.С. Психологія. Основи загальної психології: У 2т Р.С. Намов. – Т. I. – М., 1994.
3. Мерлін В. С. Психологія індивідуальності / С.В.Мерлін // Вибр. психол. праці. М. – 1996.

УДК 159.942:311.108

*Барчі Беата Василівна,
Порохнавець Юлія Едуардівна
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна*

ЕМОЦІЙНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦЯ

Інтенсивні економічні, політичні, соціальні й психологічні процеси на сучасному етапі розвитку України торкаються глибинних інтересів кожної людини. У мінливому і динамічному світі виникає гостра суперечність між, з одного боку, системою суспільних вимог до кваліфікації та якості підготовки майбутніх фахівців і з другого – можливостями особистості, яка щодня опиняється під впливом різних складних життєвих ситуацій. Одним із важливих чинників, що впливає на професійне становлення фахівців професій типу «людина – людина» є емоційна компетентність як якість, що характеризує реальну здатність якісно виконувати професійні дії, запобігаючи «професійному вигоранню». Саме це зумовлює актуальність даної теми. Представникам цього типу професій потрібно вміти налагоджувати контакти, підтримувати стосунки, активно взаємодіяти, досягати взаєморозуміння у

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>